

CYBERPRZEMOC – JAK JEJ UNIKAĆ I JAK SIĘ PRZED NIĄ BRONIĆ?

Cyberprzemoc to internetowa agresja, której w dzisiejszym świecie internetu niestety nie brakuje. Jest to celowy atak polegający na wyśmiewaniu, prześladowaniu, poniżaniu, czy zastraszaniu użytkowników w sieci. Sprawca najczęściej działa na własną rękę, jednak nie brakuje również ataków zbiorowych. Obecnie takie ataki mogą być bardzo dotkliwe dla dorosłych, ale szczególnie dla tych najmłodszych użytkowników internetowych portali. Dlatego tak istotnym jest, by wiedzieć, jak takim atakom zapobiegać, a jeśli już wystąpiły, to jak się przed nimi bronić. Po prostu – co mamy robić, gdzie i u kogo szukać pomocy?

Dla własnego dobra i bezpieczeństwa, warto przestrzegać zasad bezpiecznego korzystania z Internetu. Po pierwsze, chroń swoją prywatność. Podawanie swoich danych osobowych w sieci może okazać się bardzo niebezpieczne i już na samym początku sprowokować sprawcę do ataku. Informacje, o których mowa to przede wszystkim imię, nazwisko, nr telefonu oraz adres domowy. Jeśli publikujemy w sieci swoje zdjęcia, to nie udostępniamy ich publicznie, ale tylko naszym znajomym. Pamiętajmy o tym, że to co opublikujemy w sieci nie zawsze zaszkodzi nam od razu, ale odezwać się może również za jakiś czas.

Po drugie, pamiętaj, że nigdy nie jesteś pozostawiony samemu sobie. Jeśli coś cię w sieci zaniepokoi, przestraszy, czy ktoś zachowa się wobec ciebie w obraźliwy, czy wulgarny, koniecznie powiedz o tym rodzicom, nauczycielowi, czy innej zaufanej tobie osobie. Warto wiedzieć, że w ramach pomocy, **pod numerem 116 111**, funkcjonuje bezpłatny Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży.

Po trzecie, traktuj innych z szacunkiem. Nie reaguj agresją na agresję, nie karm trolla. Udzielaj się w sposób kulturalny, nie szukaj zaczepki.

Niestety nie zawsze stosując się do tych reguł, będzie się całkowicie bezpiecznym. Warto więc wiedzieć, co w takiej sytuacji robić i jak się zachować. Na pewno nie odpowiadaj na cyberprzemoc pod wpływem chwili, odpowiadając agresją na agresję możemy jeszcze bardziej sprowokować cyberprzestępcę i sprawić, że nie przejdzie mu nawet przez myśl, żeby dać nam spokój. Najlepiej zatrzymać łańcuszek cyberprzemocy od razu, wtedy kiedy jest to jeszcze łatwe. Gdy coś lub czyjeś zachowanie ci się nie podoba, wyraż to w sposób kulturalny. Niech hejt w Internecie nie blokuje ci wyrażania siebie i swoich przekonań. Jeśli jest to możliwe, nienawistne komentarze najlepiej

skasować, ale pamiętać trzeba by zbierać wszystkie dowody działania cyberprzestępcy. Przed usunięciem więc danego komentarza lub posta, zrób zdjęcie, czy zrzut ekranu i najlepiej od razu zgłoś to moderatorowi forum, czy administratorowi strony. Zawsze warto korzystać ze wszystkich dostępnych opcji, jakie daje dana witryna sieciowa. Jeśli ty nie będziesz mógł usunąć obraźliwych treści, to na pewno administrator ma już taką możliwość. Nie kontaktuj się ze sprawcą i nie odpowiadaj na jego wiadomości. Zawsze również warto porozmawiać z rodzicami, nauczycielem, czy pedagogiem. Trudno jest stawić czoła cyberprzestępcy samemu, a przecież co dwie głowy, to nie jedna! Jeśli będzie to konieczne, na pewno pomogą ci w kontakcie z profesjonalistami – psychologiem, czy prawnikiem, jak i w zgłoszeniu tego do odpowiednich instytucji, zajmujących się cyberprzestępczością. Może się tak zdarzyć, że zostanie dokonany czyn zabroniony. Na komisariat nie wybieramy się codziennie. Dlatego też zawiadomienie policji na pewno będzie prostsze przy pomocy i wsparciu dorosłego.

Kiedy cyberprzemoc będzie przestępstwem? Polskie prawo karne nie zawiera w sobie przepisu całościowo opisującego czyn zabroniony cyberprzemocy, ale nie oznacza to, że cyberprzestępcy pozostają bezkarni. Każde niepokojące zdarzenie w sieci, które jest jedną z form cyberprzemocy traktuje się indywidualnie. Tak samo indywidualnie ocenia się, czy dany czyn można zakwalifikować jako konkretne przestępstwo lub wykroczenie z kodeksu karnego. Aby wystąpił dany czyn zabroniony, muszą zostać zrealizowane zagrożone karą przesłanki opisane w kodeksie, którymi są konkretne okoliczności towarzyszące danemu działaniu sprawcy. Trzeba też mieć na uwadze, że przejawem cyberprzemocy będzie jedynie taki czyn dokonany za pomocą i przy użyciu narzędzi komunikacji elektronicznej, czyli komputera, czy telefonu komórkowego.

Przestępstwa z kodeksu karnego są, z różnych względów, podzielone na kilka grup. Jedną z nich są przestępstwa przeciwko ochronie informacji. Jednym z najczęściej popełnianych przestępstw tego typu jest bezprawne uzyskiwanie informacji, zagrożone karą ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do 2 lat, które polega na:

- Uzyskiwaniu, bez uprawnień dostępu do informacji dla niego nieprzeznaczonej, otwierając zamknięte pismo, podłączając się do sieci telekomunikacyjnej lub przełamując albo omijając elektroniczne, magnetyczne, informatyczne lub inne szczególne jej zabezpieczenie,
- Uzyskiwaniu, bez uprawnień dostępu do całości lub części systemu informatycznego,
- Zakładaniu lub posługiwaniu się urządzeniem podsłuchowym, wizualnym albo innym urządzeniem lub oprogramowaniem w celu uzyskania informacji, do której nie jest uprawniony,
- Ujawnianiu informacji uzyskanej w jeden z tych sposób innej osobie.

Kodeks jasno określa również przestępstwem inny przejaw cyberprzestępczości, czyli niszczenie danych informatycznych, przejmowanie profili oraz kont w Internecie. Przepis ten w pełni wybrzmiewa w taki sposób: „Kto, nie będąc do tego uprawnionym, niszczy, uszkadza, usuwa, zmienia lub utrudnia dostęp do danych informatycznych albo w istotnym stopniu zakłóca lub uniemożliwia automatyczne przetwarzanie, gromadzenie lub przekazywanie takich danych, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.” Ostrzejszej karze podlega ten, kto, dopuszczając się powyższego czynu wyrządza znaczną szkodę majątkową. Taki sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

W kwestii cyberprzemocy interesować nas tu będzie również przestępstwo zakłócenia systemu komputerowego, które polega na bezprawnym, istotnym zakłócaniu systemu informatycznego, teleinformatycznego lub sieci teleinformatycznej, poprzez transmisję, zniszczenie, usunięcie, uszkodzenie, utrudnienie dostępu lub zmianę danych informatycznych. Grozi za to kara pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Sprawcy przestępstw w sieci często czują się bezkarni, ponieważ myślą, że są tam anonimowi. Nawet nie wiedzą, jak bardzo się mylą. Pamiętajmy, że każdą osobę, jej działanie, każdy po niej ślad można namierzyć.

Często spotykanym przestępczym działaniem w Internecie jest również zawarte w Kodeksie Karnym uporczywe nękanie innej osoby lub osoby jej najbliższej wzbudzające u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia lub istotnie naruszające jej prywatność. Grozi za to do 3 lat pozbawienia wolności. Taka sama kara grozi za podszywanie się pod inną osobę, wykorzystywanie jej wizerunku, czy innych danych osobowych w celu wyrządzenia jej szkody majątkowej lub osobistej. Jeżeli następstwem czynu zabronionego jest targnięcie się pokrzywdzonego ofiary na własne życie, sprawca podlega już karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

Polskie prawo penalizuje wiele form cyberprzemocy. Dlatego nie możemy dać sobie wciągnąć w poczucie bezradności. Jeśli kiedykolwiek doświadczysz cyberprzemocy lub będziesz jej świadkiem: zbierz dowody, zgłoś się do zaufanej tobie osoby i razem podejmijcie odpowiednie kroki by znaleźć i zatrzymać cyberprzestępcę.

Zadanie realizowane przez Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Obywatelskiej CIVIS SUM finansowane ze środków przekazanych przez Powiat Żagański na podstawie umowy o powierzenie realizacji zadania publicznego pn. „Prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz realizacja zadań z zakresu edukacji prawnej na terenie powiatu żagańskiego w 2022 r.” oraz „Prowadzenie punktu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz realizacja zadań z zakresu edukacji prawnej na terenie powiatu żagańskiego w 2022 r.”